

nejen ve společnosti, ale i v boji. Mnozí z našich důstojníků jezdeckta na ně za války zbytečně doplatili. Snad nejhůře na tom byla pěchota, kde odborná kvalifikace velitelského sboru byla po dlouhá léta jednou z nejnižších a u níž se nedostatečná kvalifikace a schopnosti vyšších důstojníků neblaze projevily i za války.

V době, kdy jsem nastupoval základní službu, tvořilo jádro naší armády dvanáct pěších divisí, dvě horské a tři jezdecké brigády a vedle nich měla armáda kromě útvarů tankových, leteckých, ženijních a telegrafních služeb též několik praporů hraničářské pěchoty, několik pluků protiletadlového a těžkého dělostřelectva, dva pluky hrubého¹⁹ a čtyři lehkého²⁰ dělostřelectva armádní zálohy. Jak vyšší jednotky, tak i útvary však byly jen rámcové. Divise i brigády pozůstávaly v podstatě jen z pěchoty nebo jezdeckta a dělostřelectva, v míru neměly své jednotky ženijní a telegrafní, neměly předzvědné oddíly a ze služeb měly jen nezbytné minimum. Podobně tomu pak bylo i u útvarů, jež měly převážně jen padesát procent potřebných válečných počtů. Pěší roty mívaly místo čtyř jen tři, kulometné místo tří jen dvě čty, dělostřelecké oddíly místo tří jen dvě baterie a podobně tomu bylo i jinde. Na potřebné válečné počty bylo nutné armádu doplnit mobilizační záložníky.

VE ŠKOLE PRO DŮSTOJNÍKY V ZÁLOZE

Základní službu jsem nastoupil²¹ u jednoho z oněch útvarů armádní zálohy – 53. lehkého dělostřeleckého pluku v Lipníku nad Bečvou, odkud jsem byl po několika dnech odeslán do školy pro důstojníky lehkého dělostřelectva v záloze v Bratislavě.

Sešlo se nás tehdy v kasárnách na Tehelném poli přes sto frekventantů, vesměs absolventů středních, případně již vysokých škol. Podmínkou pro přijetí do důstojnických škol bývala totiž vedle potřebné zdravotní klasifikace také maturita na střední škole a potom již jen znalost češtiny nebo slovenštiny a mravní bezúhonnost. Jiná měřítko, nějaké prověrky nebo posudky v podstatě neexistovaly. Byly to požadavky, pokud se vzdělání týká, dosti přísné, z ostatních hledisek však značně mírné. Požadavku na znalost takzvaných státních²² jazyků chybělo hodně do přísnosti a za mravní bezúhonnost stačilo, aby dotyčný nebyl soudně trestán.

Ovšem ne každý, kdo do školy nastoupil, ji také ukončil. Již v prvních týdnech byli odesíláni zpět k útvarům frekventanti fyzicky méně odolní, neschopní se přizpůsobit existujícím přísnějším podmínkám kázně nebo projevující nedostatek určitých vlastností, bez nichž se dobrý voják a zejména důstojník nemůže obejít. I z těch, kteří školu dokončili, se však nestal každý důstojníkem automaticky. Dva roky základní služby byla doba dostatečně dlouhá k tomu, aby zkušený velitelé dovedli rozpoznat u adepta důstojnické hodnosti případný nedostatek rozhodnosti, iniciativy, samostatnosti, smyslu pro

povinnost a jiných vlastností, jež jsou pro velitele nezbytné. Stejně tak nebylo nesnadné poznat, zda některý z aspirantů německé či maďarské národnosti nezlepšil potřebně svoji znalost češtiny nebo slovenštiny, jejíž nedostatečnost byla ve školách ještě tolerována, avšak dotýčný by s takovou úrovní jako důstojník nemohl vystačit v praxi.

Ze stovky frekventantů nás byly v Bratislavě dvě třetiny Čechů, kupodivu jen jeden Slovák a zbytek Němci nebo Maďaři. Byl tu tedy značný počet příslušníků národností, jež už tehdy nemohly budít v armádě přílišnou důvěru. Avšak téměř polovina frekventantů příznávajících národnost německou nebo maďarskou byli vojáci židovského původu. Nařízení z doby císaře Josefa i okolnost, že v někdejší Rakousko-Uhersku byla příslušnost k oběma vládnoucím národnostem výhodnější, způsobila, že většina občanů židovského původu se hlásila k těmto národnostem a své děti posílala do německých nebo maďarských škol. Tito vojáci židovského původu, kteří se mnou přišli do Bratislavy, začali školní docházku stejně jako já ještě za císaře pána, a proto ji všichni zahájili v německých nebo maďarských školách a v těchto ji také po první světové válce většinou také ukončili. I když někteří z nich později přešli do škol českých nebo slovenských, přece jen úřední jazyk neovládali zcela dokonale. V židovských rodinách a společnostech se hlavně s ohledem na starší generaci ještě stále mluvilo německy nebo maďarsky, a tak i mladší židovští občané zůstávali oficiálně nadále Němci nebo Maďary. Hitlerovo učení a nacistický antisemitismus je poučily. Z československých Židů, z nichž někteří za Rakouska dokonce patřili ke germanizátorům a z nichž se mnozí na Slovensku stále ještě plně cítili Maďary, se stávala jedna z nejstátotvornějších složek. Ti, kteří se mnou byli ve škole, ač výchovou a letorou povětšinou typičtí nevojáci, se snažili, aby byli co nejlepšími vojáky. Bylo patrné, jak v jejich snaze vyniknout nehraje tolik roli pouze touha jako spíše okolnost, že si již tehdy byli více vědomi nebezpečí, jež našemu státu a tím i jim, hrozí ze strany Německa. Snažili se, aby byli co nejlepšími vojáky proto, aby mohli co nejlépe chránit nový stát, v němž žili a jež nyní už nepovažovali jen za stát Čechů a Slováků, případně Podkarpatských Rusínů, ale i za svůj. I z „arijských“ Němců a rodilých Maďarů byli tehdy někteří ještě docela loajálními občany Československa. Důvěra, že se časem z Československa stane obdoba Švýcarska, v němž národnost není rozhodující,²³ ještě všechny zcela neopustila. Leckterý z Němců byl doposud vnitřně odpůrcem nacismu, ale většina již byla více nebo méně nacistickou propagandou ovlivněna. I když se to zatím snažili nedávat příliš najevo, přece jen jejich pravé smýšlení a příští nespolehlivost už byly patrné.

Vzpomínal jsem později na jednu z diskusí, jež jsme často vedli na světnici před večerkou; tehdy jsme probírali otázku poměru československých Němců ke státu. Upamatoval jsem se, jak jeden z oněch „arijských“ Němců, brněnský inženýr, typický buršák s jízvou po studentském souboji na tváři, se tehdy nezdržel a prohlásil:

„Co myslíte, že budou Němci dělat, dojde-li k válce. Totéž, co dělali vaši legionáři.“

Nezapomněl jsem na tento výrok a později za války jsem mnohokrát přemýšlel, jak nikoliv oni, ale opět my Češi, Slováci a Rusíni jsme museli dělat to, co kdysi naši legionáři, a jak hloupě jsme pro Wehrmacht připravili nejen zbraně, ale i vojáky a důstojníky.

Na frontě jsem také přemítal, zda náhodou právě tento můj někdejší spolužák neřídí palbu německé baterie střelící na naše jednotky.

Ovšem Němci a Maďaři tehdy tvořili téměř třetinu obyvatel Československa, jež se snažilo být demokratickým státem, kde má každý stejná práva. Češi a Slováci se tehdy snažili věřit, že se časem podaří tyto menšiny získat pro upřímné soužití ve společném státě a z našich Němců se stanou takoví, jací jsou ve Švýcarsku nebo v Alsasko-Lotrinsku. Nebylo tudíž možné předem zbavovat příslušníky těchto menšin přístupu k důstojnickým hodnostem, a již okolnost, že byli zařazováni převážně ke zbraním a službám druhého sledu, byla určitou diskriminací.

Brzy jsme poznali, že jsme se dostali do jedné z nejpřísnějších důstojnických škol v armádě. Dovolení zůstat po večerce mimo kasárna se udělovalo jen výtečným či velmi dobrým frekventantům, a to jen v sobotu do půlnoci. Povolení k opuštění posádky bylo za celou dobu trvání školy uděleno jen jedenkrátě jedinému frekventantu, a to ze zvláštních důvodů. Začal jsem poznávat armádu a učit se vojenské kázi, tedy umění omezovat svoji osobní svobodu, o níž jsem si myslíval, že bych se bez ní nedovedl obejít. Naučil jsem se tomu nakonec tak dokonale, že jsem po Vánocích dobrovolně tři měsíce nepřekročil nohou bránu kasáren, ačkoliv jsem patřil k vyvoleným, kteří měli právo žádat o povolení zůstat po večerce mimo kasárna. Těch několik hodin strávených v biografu nebo v kavárně brzy nestálo za to, abych o ně žádal. Poněvadž výcvik se po dlouhou dobu odbýval jen v učebně, na jízdnárně nebo na kasárenském dvoře, skutečně jsem tři měsíce z kasáren nevyšel. Byla to, jak jsem později poznal, dobrá průprava pro pozdější ještě přísnější podmínky života ve Vojenské akademii v Hranicích.

Kromě stovky frekventantů a několika desítek stájních, kuchařů a příkazníků patřil ke stálému stavu školy jen malý velitelský kádr. Byl to velitel školy, velitel školní baterie, sprežní, výkonný a účetní rotmistr a pět poddůstojníků v další činné službě. Jinak jen několik málo důstojníků od místního útvaru docházelo vyučovat nauku o střelbě, topografii a některé další předměty. Byli to první vojáci z povolání, které jsem měl možnost ve služebním styku poznat.

Velitel školy, major Emil Kajer, štíhlý, tichý důstojník, měl, jak jsme brzy poznali, vedle určitých předností i jednu pro velitele velmi závažnou vadu. Již v prvé vyučovací hodině jsme byli zaskočeni, když major dívaje se na vpředu sedícího Bergera, polekaného synáčka olomouckého továrníka, vyvolal Krejčí a na druhé straně vzadu vyskočil energický syn důstojníka, jemuž toto příjmení skutečně patřilo. Necháпали jsme, neboť bylo patrné, že major chtěl skutečně vyvolat Bergera. Teprve, když jsme podobnou příhodu zažili vícekrát, jsme pochopili. Major naprosto nerozeznával rozdíly ve fyziognomii, ba snad dokonce ani rozdíly v postavách. Stejně uniformovaní vojáci mu asi připadali zcela stejní, nerozeznatelnější než v prvé chvíli nezkušenému Evropanovi Číňané nebo černoši. Tato jeho chyba byla tak vážná, že do konce školy nerozeznával ani primusy obou čet, ač tito bývali u něho v kanceláři denně pečení vaření. Jeden z nich, inženýr Nejezchleba, byl vysoký hubený muž s orlím nosem, postava

i vizáž tak charakteristická, že i malý černoušek, který nikdy neviděl bělocha, by ho ihned rozeznal mezi tisícovkou jiných. Druhý, Seidner, syn továrníka, muž dosti otlý a s manýrami obchodníka, se od prvního lišil výrazně, a přece major nikdy nevěděl, kdo je kdo. Nejezchlebo oslovoval jednou Nejezchlebo a jindy Seidnere a druhého naopak. Nešťastný major se přitom ani nesnažil tuto vadu zakrývat. Snad ve snaze přesvědčit sebe sama, nepoužíval ani zasedacího pořádku, jež měl v učebně na stolku před sebou, aby mu umožnil vyvolat správným jménem toho, na koho se díval. S urputnou snahou překonat sebe sama, snažil se poznat toho, jehož chtěl vyvolat, a přitom jmenoval vždy někoho jiného... Brzy nám ho bylo upřímně líto, a tak již ve třetí vyučovací hodině vstal vždy ten, na kterého se major díval, i když oslovil jiného. Činili jsme tak, i když jsme věděli, že v případě špatně zodpovězené otázky dostane špatnou známku nevinný. Vycítili jsme, jak ubohý major, třebaže má na chvíli radost, že rozeznal pravou tvář, si přece jen nevěří a známka zapsaná za takovýchto okolností nebude mít platnost. Věděli jsme, že platit budou až známky udělované při vyvolávání podle abecedy. Tato vada, ač se snažil usilovně, leč marně, zanechávala ve veliteli školy nedostatek sebedůvěry a činila z něho spíše tichého vzadu.

Rozhodující osobností, která vtiskla životu školy svůj charakter, byl velitel školní baterie, absolvent hranické akademie, kapitán Josef Pelikán. Tento s ohledem na hodnost spíše již poněkud starší důstojník, muž vysoké postavy s hlubokým hlasem, dbalý vojáckého vystupování a disciplíny, byl asi přesvědčen, že čas strávený frekventanty ve škole má být využit výhradně a do poslední minuty učením a výcvikem. Přísně a neúprosně vyžadoval znalosti všeho, čemu učil. Každá hodinka, již povoloval zůstat mimo kasárna, jako by mu způsobovala bolest. Jestliže major Kajer byl ve svých požadavcích na znalosti jím přednášených důležitých předmětů až příliš mírný, byl pan kapitán jeho opakem. Ze znalostí jím vyučovaných předmětů neodpustil ani čárku, byť se leckdy jednalo o znalosti méně důležité. Ačkoliv od té doby uplynulo již čtyřicet let, dodnes jsem nezapomněl název jediné z bezpočtu součástí strojů, těch různých přezek, zápřezek, spinck, úpinek, podpínek, čelenek, podbradníků. Dodnes vím, zda na dlaň nebo na kolík prstů musí zůstat vůle mezi jednotlivými součástmi stroje a tělem koně, aby nedošlo k otlaku nebo k uvolnění. Také si pamatuji krásné české názvy součástí vojenského vozu – bradla, loukotě, paprsky, oplíny a šárky. I dnes bych dovedl obsluhovat někdejší houfnici a kanón a velet baterii. Vzpomínám, jak mi později leckterá z oněch zdánlivě zbytečných znalostí přišla vhod a jak jsem po letech poznal, že přísnost učitele nebývá na škodu.

Vzpomínám na dril, jemuž nás podroboval při obsluze děl. Sám měl mohutně znějící hlas, učil nás hlasitě velet, abychom svými povely dovedli v palebném postavení přehlušit detonace děl. Například nás vždy po čtyřech rozestavoval do rohů velkého kasárenského dvora, abychom si na vzdálenost téměř sto padesáti metrů předávali povely. Běda tomu, kdo nemaje patřičný hlasový fond se namáhal, až rudnul, a přece zvukově sytý a řádně slyšitelný povel nevydal. Ten býval u kapitána předem vyřízen. Nějaké tichoučké, ne dosti smělé vystupování bývalo další pohromou mnoha snaživých. Kapitán Pelikán měl

rád schopné chlapy, proto také u něj neobstál špatný jezdec, ten to míval obzvláště prohrané u praporčíka Webera, učícího spolu s kapitánem jízdu na koni.

Děda Weber, někdejší rakousko-uherský feldvébl, spřežní rotmistr s typickou postavou jezdce, s nohama mírně kulatýma, s kulatými zády a kupředu vysunutou partií boků, byl výborný jezdec, špatný lingvista, ale jinak staré dobrotisko. Jezdecké umění bylo pro něj alfou a omegou vojenského umění a kůň byl nejdůležitější složkou armády. Podobně jako velitel školy ani on neznal frekventanty jmény. Ne proto, že by je nerozeznával, ale jelikož si jména lidí prostě nepamatoval. Jména koní však znal bezvadně a jednotlivé oře rozeznával na vzdálenost až sto metrů. Němec, jemuž čeština dělala nesmírné potíže, neměl nadání pro řeči, a tak mu byly nepochopitelné i latinské přídomky jako frekventant, absolvent či aspirant, používané tehdy pro adepty důstojnických hodností dle toho, zda teprve byli ve škole, tuto ukončili nebo již složili praktickou zkoušku na důstojníka v záloze. Jako si mnozí špatní řečníci pomáhají v úvodu slůvkem „víte“, „rozumíte“, tak i Weber si pomáhal slovíčkem, jímž zahajoval téměř každou větu. Bylo to slovo „slyšíte“, zkomolené jako celá jeho čeština na pouhé „šíte“. Každé jeho oslovení kteréhokoliv z nás začínalo „Šíte asparant“, neboť i to aspirant mu bylo nesnadné vyslovit. Slůvko „Šíte“ se stalo jeho přezdívkou a nikdo o něm nikdy nemluvil než jako o praporčíkovi Šíte. Marné byly pokusy kapitána ho poučit a přimět, aby nás oslovoval předepsaným „frekventante“. Na kapitánovo:

„Weber, jakejpak aspirant. Frekventant,“ se ozvalo ihned:

„Ja, ja, pan kapitán, frekventant, frekventant,“ ale vzápětí zase znovu:

„Šíte, asparant, jak to sedet na ten kún. Dyk to je rúza. Šíte, mít rajtpajč, mít oteči, mít šporny a ten kún s vámi delat co chtýt.“ A jestliže v té chvíli kůň zafehtal, hned následovalo:

„Šíte, ten kún se vám smít.“ A často poté:

„Na ja, sobodnyk. Sobodnyky ycky ejhorší ezdce. Už za cisař pán platylo, že sobodnyk je čtěstí od armáda.“

Před válkou bývalo pravidlem, že výteční a velmi dobří frekventanti bývali jako první povyšováni před Vánocemi na svobodníky. Poněvadž mezi nimi bývalo mnoho tak zvaných šprtounů, kteří se pilně učili, ale nepatřivali ke sportovním typům a byli špatnými jezdci, neměl je praporčík rád. Dle jeho názoru – k čemu byly znalosti nauky o střelbě, topografie a jiné „zbytečnosti“, když dotyčný neuměl jezdit. Patřil jsem sice také mezi první svobodníky,²⁴ ale naštěstí jsem nebyl „ejhorší ezdec“. Již v prvé hodině jízdy jsem zažil něco, co mne navždy zbavilo jakéhokoliv možného strachu z koně a nedůvěry ve vlastní jezdecké schopnosti. Na silničním šterkem vysypané, barierami obehnané nekryté jízdárně, jsme se měli naučit vysedět sedlo, tj. pohyby spodní části páteře jít souhlasně s pohyby koňského hřbetu. V každém oddělení nekryté jízdárny bylo připraveno několik koní se sedly, avšak bez třmenů a bez oteží, jen s dlouhými popruhy – lonžemi, a bez udičel. Byli jsme po třech přiděleni ke každému koni. Jeden z nás měl vždy nasednout, druhý měl držet koně a třetí dle potřeby jej bičem popohánět v kruhu do klusu nebo cvalu.

Byl jsem s dvěma kamarády určen ke krásnému vranfkovi a na povel jsem jako prvý nasednul. Ozval se povel: „Krokéem vchóód!“ a krátce na to: „Krátký klúüs!“ Spolužák šlehnul koně, jenž vyhodil, druhý spolužák se leknul, pustil lonž a ten se koni zapletl mezi nohy. A tehdy začalo rodeo, zcela opravdové. Kůň se začal vzpínat, vyhazovat, běhat tryskem, z prudkého trysku náhle zastavovat, dělat kočičí hřbet a úskoky stranou, vláčeje přitom lonž, jenž se mu stále pletl mezi nohy. Kůň se mne snažil všemožně zbavit a já drže se za přední a zadní rozsochu, což jsou dva železné výstupky sedla, jsem tělem vyrovnával pohyby koně a prudké změny těchto pohybů, snaže se udržet v sedle, ale bez možnosti koně ovládat. Ostatní jezdci seskočili z koní a všichni utekli za bariéry. Já sám jsem na vraníku řádil po opuštěné jízdárně, kde se jen ostatní opuštění koně tiskli zděšeně k bariérám. Teprve na pokřik praporčíka, který konečně z jiného oddělení spatřil, co se stalo:

„Kdo sem dal ten kůň. Dyk to je dábel. Ten esmí na izdárna. Chytte ten kůň.“ Po delším čase se podařilo rotnému, veliteli stáje, zpěněného koně chytit a umožnit mi sesednout. Až nyní jsme se dozvěděli, že kůň, na němž jsem jako nováček právě předvedl ukázkou kovbojského umění, se skutečně příhodně jmenuje „Dábel“. A je to kůň kopavý, kousavý, úplná fúrie, jenž nejen nesnese na hřbetě jezdce, ale nebezpečné je ho i čistit nebo krmit. Snad bitím podkoního zkažený krásný kůň byl poslán do školy, aby se ho pluk zbavil. Od té doby směl „Dábel“ na jízdárnu opravdu jen bez jezdce, aby se denně na lonži alespoň trochu proběhnul. Pět minut předvedeného rodea však zůstalo praporčíkovi dobře v paměti, ačkoliv to nedal najevo.

Na jízdárně po povelu „Nasednout“, při němž stojí koně s jezdci v řadě, přicházel povel na jezdce nebo onoho na pravou nebo levou ruku krokem vchod. Předepsaný povel, ku příkladu: „Na svobodníka Nováka na pravou ruku krokem vchod,“ však dával pouze kapitán. Praporčík, který učil jízdu druhou polovinu frekventantů, jejichž jména neznal, a znal naopak výborně jména koní, dával povel: „Na kůň Adam na pravá ruka krokem vchod.“ Jednou se s překvapením na jízdárně objevil na inspekci generál Jan Karger ve chvíli, kdy jsme seděli v řadě na koních. Všichni jsme trnuli, jaká ostuda vypukne, až „Šíte“ zavelil to svoje: „Na kůň Adam.“ V následujícím okamžiku jsme však ztuhli údivem, když se z úst praporčíka ozvalo:

„Na svobodnyk Stav na pravá ruka krokem vchod.“ Měli jsme pocit, že se stal zázrak. Praporčík poprvé, a budiž popravdě řečeno též naposledy, pronesl jméno jednoho z frekventantů, kterého asi pro jeho zdařilou nováčkovsko-kovbojskou avantýru zařadil v žebříčku pozoruhodností někam mezi důstojníky a koně, neboť jen tyto bytosti stály „Šítovi“ za to, aby je znal jmény.

Ovšem i mně se jednou stalo, že jsem, i když ne svou vinou, spadnul z koně. Smích spolužáků, jenž provázel můj pád, však praporčík zarazil slovy:

„Šíte ezdec může spadnout. Může spadnout, ale esmí pustyt oteži.“

Já zabořen v pilinách promísených koňským trusem jsem skutečně otěže pevně držel. Teprve ku konci školy jsem poznal, že tato praporčíkova slova nebyla pronesena

proto, aby mi pomohla z trapné situace, ale jako konstatování důležité jezdecké zásady, podle níž jezdec plně neovládá svého koně teprve tehdy, když mu kůň uteče.

Ku konci školy jsme totiž poprvé konečně vyjeli v čteti na vyjížďku z kasáren na cvičiště na Tehelném poli. V čele dvojic jel kapitán a na konci praporčík, který si pro tu příležitost dal osedlat „Dábla“, protože jiný už nezbyl. Již jsme se vraceli, když na silnici vedoucí na vysokém náspu se „Dábel“ náhle polekal větrem zvednutého papíru a s nepřipraveným praporčíkem přeskočil železné zábradlí na okraji silnice. Kůň i jezdec se kutáleli po několik metrů strmé stráni dolů do pole. Byl to hrozný pohled na převracující se těla koně i jezdců a vše působilo dojmem, že starý „Šíta“ musí mít přinejmenším zpřerážená žebra. Snad všichni jsme v té chvíli zbledli. Leč v následujícím okamžiku jsme viděli, jak kůň dole vyskočil na čtyři, vzpíná se na zadní a jak praporčík, který z rukou nepustil otěže, ačkoliv ho to mohlo stát život, vyskočil rovněž, přehmátnul po otěžích až k udidlu a kope do břicha koně stojícího na zadních a hrabajícího předními po jezdců visícím taktu ve vzduchu. Hned nato, sotva kůň dopadnul na čtyři, praporčík už byl v sedle a nemaje ani čas vsunout nohy do třmenů hnal bičíkem a ostruhami koně přes pole a louky zpět na cvičiště. Jako ve filmu se nám zmenšovala postava jezdce s koněm až zmizela v dálce. Kapitán jen zakroutil hlavou s tichým „starý blázen“ a jelo se dále. Když jsme již dojížděli ke kasárnám, znovu se v dálce vynořila silueta jezdce a po chvíli vyjel „Šíta“ na násep na koni, který již nebyl černý, ale zcela bílý od pěny, jež ho pokrývala. Strachem se chvějící kůň a na něm třesoucí se únavou, ale vítězně usmívající praporčík co chvíli šlehnul koně přes zadek se slovy: „Já ty dám Dábel. Mne zhodyt. Mne ezdce.“ Tak jsme názorně poznali význam zásady, že jezdec může spadnout, ale nesmí pustit otěže, a i toho, jak si kůň nesmí s jezdce dělat co chce. Já jsem k tomu získal samolibé vědomí, že jsem byl ve škole kromě praporčíka jediným jezdce, který jel, i když jen pět minut, na „Dáblu“ a zůstal jím přitom neshozen, přičemž jsem neměl ani rajtpajč, ani šporny, ani otěže, ba dokonce ani třmeny.

Další z malého velitelského kádru, s kým jsme přicházivali do styku, a to zpravidla při čtení rozkazů nebo při raportech, byl výkonný rotmistr Plný. Mladší absolvent československé školy pro rotmistry byl pravděpodobně dobrým rotmistrem. Neměl vlastnosti, jež by z něj činily zajímavou figurku, jakou byl praporčík „Šíta“, ani nějakou z patrných vad, aby ho činila pozoruhodným, jako byla neschopnost rozeznávat jednotlivce u majora Kajera. Byl prostě jedním z té většiny vojáků aktivní služby, kteří se bez bližšího poznání jevíli jeden jako druhý, což bylo vlastně jejich předností. Jen díky jeho důslednosti v používání výrazů dva místo dvě a díky příhodě, jež se udála při ostré střelbě z pušky, mi zůstal trvale v paměti.

U dělostřelectva se v povelích velmi užívá čísel. Aby nedošlo v důsledku přeslechů k nebezpečné záměně dvě za pět, používá se výrazu dva, dva sta. Aby nás tomu navyknul, četl rotmistr Plný zásadně vždy rozkaz číslo dva sta dva, posílal do stáje číslo dva a my jsme si pak ze žertu i ze zvyku kupovali na cvičišti dva housky a objednávali v kavárně dva deci vína. Příhoda na stělnici byla jednou z řady, jakých jsem zažil se

10|

11|

12|

13|

10–12| Vojenští akademici 2. čety 1. roty při kulometném, minometném a topografickém výcviku

13| Pohled do učebny, v níž akademici kromě výcviku v terénu, na jízdárně a v tělocvičně věnovali studiu až 70 hodin týdně.